

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Cesarjeva zahvala

je sledeče lastnoročno pismo, katero je pisal ministru notranjih stvari, grofu Taaffeju:

„Ljubi grof Taaffe! Moj svojim več kot tridesetletnim vladanjem sem poleg mnogo žalostnih ur delil s svojimi narodi tudi mnogo veselja, ali čistejšega, iskrenjšega veselja se mi nij moglo narediti, kakor se mi je naredilo v zadnjih dneh. Naredilo se mi je z ljubeznijo mojih narodov. Globoko so naji, mene in cesarico, ganila ta prostovoljna javljenja odkritosrčne ljubezni in zveste udanosti. Posamezniki in društva, korporacije, občine in oblastnje, zastopniki vseh dežel, iz vseh stanov in vseh vrst prebivalstva so nama došli najganljivejši dokazi odkritosrčne radosti, najpriserčnejša čestitanja. Jaz sem ponosen in srečen ob enem, da morem take narode, kakor jih obseza ta država, smatrati za svojo veliko družino, ter vidim tudi v znamenjih ljubezni, ki me obdajajo, upliv ónega nebeškega blagoslova, katerega sem pred 25 leti pred altarjem za najino zvezo prosil, in katerega še na dalje pričakujeva od božje milosti za najino dozdanjo srečo, našim ljubljanim otrokom, kakor tudi v srečo naše domovine. Glasne slavnosti so minile, ali hvaležni spomin na te dni ne bo nikdar izginil iz mojega srca. Samo nekaterim izmed vseh milijonov sem mogel ustno izreči svojo zahvalo; oznanite tedaj splošno, da se vsem, vsem najiskreneje in najsrčneje zahvaljujem.

Na Dunaji 27. aprila 1879.

Franjo Josip I. r.“

Dve stvari so z opravičenjem sploh opazili na tem pismu:

Prvič, da je pisano v izredno familijarnem, očetovsko-prijateljskem tonu, kakor nij navada v najvišjih pismih. In res se nihče ne spominja, da bi bil uže kedaj prej bral tako priserčne cesarjeve besede. Zaporedom se omenjajo „narodi“, ne pa le „ljudstvo“, kakor bi centralisti radi, in lepo je slišati, da cesar hoče smatrati vse te narode kot ude svoje velike družine, in da hoče biti vsem hvaležen. Slovani smemo bolj nego kedaj pričakovati, da nam se po cesarjevem posredovanju vendar enkrat uže izpolnijo naše pravične terjatve po narodnej ravnopravnosti.

Drugič pak se opaža, da je pismo pisano grofu Taaffeju, ne pa Stremajerju, predsedovalcu v ministerskem svetu, kar kaže, da je Taaffe glava nove vlade. Poprej so se taka pisma vselej obračala do predsednika ministerstva.

In potem, kar je Taaffe govoril onidan v državnem zboru zoper uradnike, ki so agi-

trali z animoznostjo proti slovanskim narodnim strankam, smo veseli, ko vidimo, da je on načelnik ministerstva in cesarjev zaupni mož, a ne Stremajer.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. aprila.

Državni zbor je 28. aprila posvečeval se o nekih železnicah. Poljaki, Moravci, Dalmatinci so svoje želje izrekli. Ali naš renegat Dežman, ki je ob svoje kandidaturi bil Dolenjem obljubil železnico, molčal je, niti žugnil nij za njo.

O zadnjih ministerskih konferencah na Dunaji zaradi uprave *Bosne* in Hercegovine poročajo ogerski listi, da so vojaški krogi in Andrassy za to govorili, da ne bi to vprašanje še nič ne prišlo pred oba parlamenta. Njih argumentacija se oslanja na to, da je po imenu še turški sultan (!) priznan kot vrhovni vladar, da ima okupacija le značaj začasnosti (!), in da se torej morajo te dežele kakor vojna granica brez ustavnih bojev vojaško upravljati. — Tej misli protivno pa je ogerski minister Tisza (in menda tudi Stremajer) terjal, naj postavodani zbornici v posebnem zakonu razširijo delokrog skupnega ministerstva, da bode moglo po zakonu vladati okupirane provincije.

Umrli je 29. t. m. na **Dunaji** ustanovnik in izdajatelj vplivnega organa ustavovercev „N. fr. Pr.“ Mihael Etienne, udarjen od mrtuda. Pokojnik je bil s svojim organom vred velik sovražnik Slovanov.

Vnanje države.

Bolgari imajo kneza! „Narodno zbranje“ bolgarsko v Trnovem je 29. aprila v tajnej seji z aklamacijo izvolilo princa Battenberga kot prvega kneza bolgarskega, pod imenom Aleksandra I. Predsedoval je v tej seji bolgarski eksarh. Poprej je še knez Doudukov naznanil željo ruskega carja, da se naj ne izvoli noben Rus za kneza. Battenberg je sorodnik cesarjev, torej bode delal po ruskih željah. — Angleži so priporočali kandidato danskega princa Valdemara, pa so propali, kakor se vidi. Drugi zastopniki so bili pasivni. Vsak je bil naiven, kdor je mislil, da bodo Bolgari volili koga drugega, nego ónega, ki ga je nasvetoval blagi ruski car osvoboditelj.

Predvčeranjem je bil **nemški** državni zbor v Berlinu zopet odprt in začetenja jako važno zasedanje. Na vrsto posvetovanja in sklepanja pride namreč Bismarkov predlog o novem colnem tarifu. Ta predlog preneja vsodozdanjo gospodarstveno sistemo, ker uvaja colno varstvo domače industrije in finančne cole sploh in povišuje indirektni davek, a odpravlja direktnega. Na ta način hoče Bismark več dohodkov doseči za vzdrževanje nemške vojske, po drugej strani pa hoče tudi angleške in francoske industriji pot v Nemčijo obtežiti ali celo zapreti. Ali Nemci sami pravijo, da v gospodarskih rečeh je Bismark diletant, zato mu ne zaupajo. Imel bo težko borbo s parlamentom.

Dopisi.

Iz Postonje 24. aprila [Izv. dop.]

Po celej našej predragej domovini Avstriji,

sosebno tudi na Slovenskem delale so se velikanske priprave, da bi se petindvajsetletnica poroke Nj. Veličanstev našega cesarja Franja Josipa I. in presv. cesarice Elizabete slovesno praznovala. — O pripravah našega trga k tej svečanosti nij bilo nič slišati in v resnici so šli naši „prvaki“ še le zadnji trenotek na delo. V zadnje seji našega občinskega zbora se je sklenilo, da se dne 23. t. m. celi trg točno ob 8. uri zvečer razsvitli, kar se je tudi izvršilo. Dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer zadonel je grom možnarjev na našem starodavnem Soviču, in kakor na en migljaj, bil je cel trg razsvitljen. Premožnejše hiše so bile okinčane s transparenti in lampijoni, tako n. pr. gosp. V. . . . a z lampijoni, — s transparenti, prvi z narodnim geslom za „vero, dom in cesarja“, drugi s tri oddelke broječo pesnijo, olišpana bila je hiša gospe L., in na zadnje moram omeniti lični transparent na hiši g. G. ta tudi slovenski. Točno ob 8. uri šla je godba od grada počenši po celem trgu, spremljana od mnogobrojnega ljudstva ne le samo domačih prebivalcev, ampak tudi od onih sosednjih vasij. Pred godbo nosili so se lampijoni in štiri svetilnice, kar je bilo od strani soseske urejeno. — Pri prvem povratku godbe pridružili so se jej čitalničarji, pri nastopu kojih je ljudstvo kar strmelo, temveč ker nij bila nobena svečanost od strani čitalnice objavljena. Predsednik čitalnice nosil je lampijon v podobi zlate krone, na to sledila je prekrasna zastava, na straneh nosila sta se dva velika lampijona v podobi balona z narodnimi barvami itd. Za čitalničarji šli so domači fantje s smolnatimi bakljami, katere so od čitalničarjev prejeli. — Uže pri nastopu popustila je večina ljudstva godbo in se čitalničarjem pridružila, čakalo je vrtnišo godbo. — Na to je šla cela tako urejena vrsta skozi trg, kateri je bil z bengaličnim ognjem razsvitljen, in slednjič na kolodvor. Tu se je vrsta ustavila, godba je svirala, raketete so se na vseh krajih, kamer si pogledal, spuščale, nad kolodvorom videlo se je goreče železniško kolo, na Soviču lepo razsvitljene črke F. J. E., katere so bile jako krasne, zraven pa kres. — Iz kolodvora nazaj gredé zapeli so zelo lepo čitalničarji pred gradom cesarsko pesen in burno pesen „Slava Slovencem“ od Hajdriha, na to nazdravilo se je Nj. Veličanstvoma cesarju in cesarici, na kar je godba še tudi cesarsko himno zasvirala. Po končanej godbi razšla se je vrsta, in čitalničarji, spremljani še od nekaj ljudstva, vrnili so se, po trgu pesen „Naprej zastava Slave!“ pojoč, v čitalnične prostore, pred katerimi so vnovič pod vihrajočo zastavo nazdravili zaročencema, in tu slišali so se tudi izmed ljudstva klici: „živili Slovenci!“ Sploh se more reči, da Postonja v resnici nij

še tako krasnega večera preživela, h komur pa so le čitalničarji s svojo udeležitvijo pripomogli. Pokazal je ta večer naš trg svoj pravi obraz, pokazal je, da je še naroden, če ravno se je nekaj glav nasprotnega duha mej nas naselilo.

Drugi dan vihrala je narodna zastava na čitalnici in nekaj zastavic bilo je na soseski pisarni razpostavljenih. Zjutraj brala se je slovesna maša, katere so se vsi uradi udeležili. Po maši je šolska mladina v šoli deklamovala in prepevala in popoldne napravila z novo zastavo k jami izlet, kjer je mladina mnogo veselja užila. Omeniti moram še, da je šoli zastavo daroval dobrotnik naše šolske mladine, gospod dekan, kateri se v resnici o vsakej priliki v blagostanje naše mladine potruji. — Društvo gospij napravilo je pa vsem revnim našega trga dobro kosilo, pri katerem se je revnim od strani glavarstva razdelilo 100 srebrnih goldinarjev, katere je neki neimenovani blagodušni gospod v ta namen daroval.

V „Laib. Zeitg.“ od dne 14. t. m. čitali smo, da se bode v nedeljo 27. t. m. na tukajšnjem trgu napravila ljudska tombola v prid po povodnji in po snežnih plazih poškodovanim Bleibergcem in Szegedincem. Mi od tega še nič ne vemo, bi pa bili zato, da bi se s prva za uboge naše sosednje brate Planince in Logatčane, na dalje za dolenske Dragovanjce in pa za naše brate posavinjske Hrvate in Srbe ozir jemalo, kateri so bolj revni, nego Magjari in koroški Nemci, za katere celi svet nabira. — Čitali smo na dalje, da se misli napraviti tukaj prostovoljna požarna straža. V Postojni pa požarna straža, ko nij nobene jedinstvi in se živi v vednem prepiru! — Pa tudi ko bi se kaj storilo, bilo bi to le mogoče na narodnej podlagi, a ne da bi se morebiti, če mi pristopimo, z nami nemškutarilo! — Starešinstvo je na dalje naznanilo, da se bode 24. t. m. nova razsvitljava v trgu upeljala. Pa, o blaženo nemškutarsko starešinstvo, kaj so se nek svetilnice izgubile? Ali so morebiti dve že en mesec viseči novi svetilnici tako slovesno naznanjena razsvitljava trga? Naznani se lahko veliko, a malo izpelje. — Veliko kodakanja, pa malo jajc.

Z Brdu pri Lukovici 26. aprila. [Izv. dop.] Naš okraj gotovo nij bil mej zadnjimi, kateri so slavnost cesarjeve srebrne poroke navdušeno in dnevi primerno praznovali. Na predvečer slavnostnega dne, mej tem, ko so plamteli po gorah okolo in okolo svitli kresovi, zbrali so se šolski otroci na Brdu in v Št. Vidu v svojih učilnicah, in ko so razsvitlili šolo, zapeli so navdušeno cesarsko pesen. Po nekoliko ogovorih od strani učiteljev končala se je predvečerna slovesnost. A tem sijajnejša bila je drugega dne, 24. aprila. Po velikej maši, katere so se udeležili vsi uradniki sodnijski in davkarski, zastopniki občinski itd. in mnogo drugega občinstva, podali so se šolski otroci obeh naših sosednjih šol v Lukovico, in tam vsadila se je lepa cesarska lipa na primernem kraju. Sodnijski pristav dr. Padler razložil je v jedrnatem, to se ve, slovenskem govoru otrokom pomen te svečanosti, in navdušeni živokliki so doneli vladarju in vladarici. Ostali čas pak je bil namenjen v razveseljevanje. Otroci so po zajutreku, ki se jim je razdelil, rajali, plezali za stavo, v zaključih tekali itd. do dobrega popoldne, kateri stoprav je bil odločen zabavi odraslih delež-

nikov veselice. Ista se je vršila do pozne noči, in končala z velikim umetelnim ognjem, katerega je priredil dr. P., in zažgal pri brdskem gradu. Veliko zaslugo, da se je veselica tako lepo in točno izvršila, gre poleg že imenovanega gospoda tudi še davkarskemu kontrolorju g. G., in gospodičinam Pavličevim in Emi Hofmanovej, katere so z veliko ljubeznivostjo prevzele nalogo, postreči otrokom pri zajutreku.

Iz Ljutomera 26. apr. [Izv. dop.] Tudi v našem lepem trgu so se delale vse priprave, da je bil predvečer srebrne poroke Nj. Veličanstev kaj nenavadnega za Ljutomer, še bolj za okolico. Uže v sredo popoldne so vihrale zastave z mnogih hiš, lip in po ulicah v dveh vrstah stoječe. Posebno lepo je bilo okičano glavarstveno poslopje s transparenti. A tudi slovenska narodna čitalnica nij zaostala, kajti zraven lepo razsvitljenih in s trobojnimi transparenti okinčanih oken je tudi na poslopju čitalniška zastava vihrala. Ob osmih zvečer kar naenkrat bil je ves Ljutomer razsvitljen, in prišlo je iz okolice toliko gledalcev, da jih nij bilo še nikoli v tolikem številu videti, nego po semnjih. Godba, za katero je šla požarna straža z zastavo na čelu in z baklami, jela se je počasi pomikati od starega trga proti glavarstvu, spremljana od neštevilne množice; vse se je radovalo, kar se je vsakemu lahko na obrazu bralo. Vedno se je vrstilo zvonjenje, pokanje možnarjev in godba. Ko je dospela godba z baklado, pri kojoj je bil gospod župan Steyer na čelu, do lepo okinčanega glavarstvenega poslopja, je zaigrala cesarsko himno. Na to se vrsté navdušeni „živio“ in „hoch“. Potem se prikaže gospod glavar pl. Premierstein, ki se je v dolgem nemškem in kratkem slovenskem govoru zahvalil občinstvu. Iz trga prehodila je godba vse ulice, ter potem se vrnila v svoj navadni „kvartir“. V četrtek nas je na vse zgodaj prebudil grom možnarjev in godbeni prijetni glasovi. Vse je kazalo, da se obhaja velik praznik. Ob 9. uri bila je velika slovesnost v cerkvi, koje so se udeležili vsi uradniki in mnogo občinstva. Po dovršeni službi božje hodile so deputacije h glavarstvu. Popoldne bil je v „Schramlovej“ gostilni skupni obed, pri katerem je igrala godba in kojega se je udeležilo čez 40 oseb. Pri tem se je dosta napivalo in govorilo.

Iz Rajhenberga na slovenskem Štajerskem 25. aprila. [Izviren dop.] Tudi v našem trgu smo srebrno poroko Njiju Veličanstev vredno obhajali. — Ko se na predvečer pri sv. Mohorji velikanski kres zasveti, zagrmé možnarji in domača godba začne svirati po trgu; 24. za rano pa zdrami prebivalce krepka budnica. Na gradu so vihrale dolge zastave: cesarska, bavarska in štajerska; na šoli, katera je bila vsa v zelenji in vencih, pa cesarska. Ob 9. uri bila je slovesna maša z leviti, katere so se udeležili: občinska zastopništva, kr. šolski svet, graščinska gospoda, šolska mladina s učiteljstvom in mnogo faranov. Po zahvalnici zapeli so še šolarji cesarsko pesem in potem so šli, spremljani od godcev in množice ljudstva, pred šolo, kjer jim je nadučitelj pomembo svečanosti razložil ter svoj govor s trikratnim „živio!“ na Njiju Veličanstvi končal, ki so mej občinstvom mogočno odmevali. Mej pokanjem z možnarji pri gradu in na gori zagojejo godci cesarsko himno. — Zdaj opozori nadučitelj šolarje na „cesarsko lipo“ (ame-

rikansko z belkastim listjem,) katero je dal posestnik gradu, gospod baron pl. Eisebeck po svojem vertarji pred učilno velikodušno posaditi, in okolo katere so šolarji mnogo raznih cvetlic nasadili in jo s ces. zastavico okinčali, — proseč jih kakor tudi vse navzoče, naj to spominsko drevesce čuvajo kakor svetinjo, naj skrbijo zani, da postane do zlatega poroke, katero naj Bog cesarskim zakonskim srečno učitati da, mogočno drevo, katero naj še poznim vnukom o hvaležnosti, ljubezni in udanosti slovenskih Ruhenberžanov do naše preslavne vladarske hiše svedoči. — V spomin na ta avstrijsko-ogerski praznik razdelilo se je mej učence in učenke 100 knjižic „Cesar Franc Jožef I.“, 50 po krškem županu, gosp. V. Pfeifer-ji blagodušno darovanih „Vrtčevih“ prilog, 6 od tržana gospoda D. Dellefanta dobrotno izročenih dotičnih svetinj, in mnogo podobic. — Imenovanim detoljubom pa naj Vsemogočni njihovo podporo v povzdigo svečanosti in osrečevanje mladine stotero povrne! Na večer se je zbralo v gostilni Šmitovej mnogo odličnega občinstva iz trga in okolice „k malej veselici“, pri kateri so se mej streljanjem vrstile zdravice, pesmi, govori, godba in — ples.

Iz Planine na Notranjskem 27. aprila. [Izviren dopis.] Dne 23. t. m. zvečer bila je cela Planina razsvitljena, nekatere hiše bile so z zastavami, cesarskimi in slovenskimi narodnimi prav lepo ozaljšane. V tej zadevi sta se posebno odlikovali hiši bratov Korenov; videli smo tu krasne transparente, kakoršni se dobé navadno le v mestih. Pokazala sta pri tej priliki, kakor vsikdar, da v zvestobi do vladarja in ljubezni do domovine sta vredna sinova prerano umrlega dež. poslanca gosp. Matija Korena. Za umeteljni ogenj, ki je celo slavnost poviševal, se imamo tudi samo tej rodbini zahvaliti. Velikanski kresovi so goreli na vseh straneh in vmes se je žulo pokanje možnajeve. —

V četrtek po slovesnej sv. maši obhajala se je slavnost v šolske sobi ki je bila ta dan pesebno ozaljšana. Po uvodnem petji šolarjev imel je g. nadučitelj primeren govor, kateremu je sledil nagovor tukajšnjega preč. gosp. župnika do otrok, izmed katerih jih je ddbilo 24 blago za popolno obleko, za katero se imajo zahvaliti posebno knezu Windischgrätzu in drugim radodarnim občanom, kakor tudi skrbi župnikov. H koncu se je razdelilo okolo 70 iztisov slovenske knjižice „Cesar Franc Jožef I.“ mej šolsko mladino.

Iz Velikih Lašč 24. aprila [Izv. dopis.] Mnogi slovenski dopisi značijo, da se je skoro po vseh krajih naše mile slovenske domovine obhajal veliki in slavn dan petindvajsetletne srečne zaročitve Njiju Veličanstev, našega presvitlega cesarja in mile cesarice. Nezaostajavši za drugimi, bilo je tudi pri nas uže na predvečer praznično po celej vasi, kakor morda še nikdar. Neštevilne lučice po vseh oknih, umetna razsvitljava sem ter tja; pri šoli avstrijski državni in kranjski deželni grb, in krasni podobi cesarski, tako tudi pri c. k. sodnji in drugod, povsod s pomenljivimi patrijotičnimi napisi, vse to okusno okinčano z zelenjem in pomladnimi cvetkami, napravilo je prijeten dobrodejen vtis pri slehernem. In ko je zbrana šolska mladež pri šoli pela, k Bogu povzdigovaje prošnje in želje za trdno srečo in blagor presv. cesarske rodovine, ter s priprosto nedolžnostjo in velikim navdušenjem povzdignila prelepo cesarsko himno, bila je vsa

množica, katera je bila privrela iz cele vasi, kakor tudi od drugih krajev, ginena globoko v srce. Nadalje popevale so se tudi pesni: „Moj dom“, „Mladi vojaci“, „Bog ohrani nam cesarja“ in druge. To odpevši pred šolo, podala se je nedolžna mladež pred c. kr. sodnijo, a za njo je vrelo vse mlado in staro z nepopisljivo radostjo in srčno zadovoljnostjo. Tudi tu se je isto tako prepevalo, in na koncu vsake pesni zagrmelo je iz polnih grl navdušeni „Živio! Slava!“ Vse, vse je bilo vneto, plamtelo je vse do presvitlih jubilentov. Uže pozno v noč razšli so se posamezni, v srcu želeč, doživeti še kedaj enako slavnost. Prihodnji dan bila je ob 8. uri sv. maša, katera se je končala z zahvalno pesnijo in cesarsko himno. Po maši zopet v šoli dnevi pristojen, patrijičen govor in petje. Popoldne izlet na Karlovico. Ondi se je napivalo, rajalo, kratkočasilo, vsak po svoje. Pogosto gromenje možnarjev povzdigovalo je slovesnost. Ob času domov pridši, končalo se je rajanje pri g. Matiju Hočevanju, ko je bila ura davno uže polnoč odbila.

Iz Sodražice 25. aprila. [Izv. dop.] Sočutje in udanost do Njiju Velikanstev cesarja in cesarice je tudi nas Sodražičane vzbudila k praznovanju dneva, ko sta naš presvitli cesar in cesarica obhajala srečni in veseli dan srebrne poroke. Zvečer 23. zažgali smo velikansko gromado na Strmici mej neprenehoma trajajočim gromom možnarjev. Umeteljni ogenj sezal je proti nebu popolnoma v duhu navzočnega ljudstva, kojega srčno voščilo: „Bog živi mnoga leta presvitla vladarja!“ razlegal se je po vsej dolini. 24. ob 9. uri zjutraj bila je slovesna sv. maša v kapelici matere božje na Strmici. Šolska mladež zbrala se je v šoli, ter šla v najlepšem redu preko hribca, kazaje uže popolno navdušenost do Njiju Velikanstev. Sešli so se tudi gospodje krajnega šolskega in občinskega sveta. Pri sv. maši peli so šolski otroci v največje veselje svojih staršev z nekako neustrašljivim, in krepko navdušenim glasom cesarsko in druge cerkvene pesni. Po sv. maši obdarovali so se otroci z jedilom, in ko so se nekoliko okrepčali, jeli so telovaditi, čemur se je ljudstvo (ne prav voljno, ker ravno pri nas ne cenijo dosta telovadbe), vendar le dobrovoljno smijalo. Po telovadbi pa stopi na oder deček, Anton Bartolj iz Hoste, ter nam natančno in v resnici razumno razloži vso habsburgsko rodovinsko zgodovino; za tem so drugi otroci tudi deklamovali in pripovedovali prigodbe naših prejšnjih vladarjev. Po dokončane zabavi zagrmeli so zopet možnarji in prenehali še le opoldne.

Marsikdo bi se pa čudil, da se naše bralno društvo, ki je pred osmimi, deseti leti slovelo, se širilo, in bilo v resnici društvo, da malo taci, nij oponašalo pri tej svečanosti. Kdo je temu kriv? Ime „Bralno društvo“ ne, imenje njegovo ne, kajti se je v knjigah, koje je še društvo imelo, pozgubilo. Kdo tedaj? — Oni narodni možaki, ki odpadajo od društva zavoljo malenkostij, ki zavoljo jedne poštene, odkritosrčne in narodne duše podirajo in zatirajo bralno društvo. Naj vendar uže premislijo, ako imajo srce za narod slovenski, da je vsako narodno društvo vez narodnega mišljenja, steber, na kojim leži velikanska streha, Slovenija, ki jo pa vedno strašni viharji od vseh strani napadajo in izpodjedajo. Ako se pa še iskreni narodnjaki ne bodo ozrli na steber, ki se maje, in ga podprli — ako ga bodo raje pustili propasti

v največji sili naše matere slovenske — kam bomo potem prispeli, kakšen bode uspeh, kakšen konec?

Blaga dolžnost naj vas veže, vrli možaki, podpirati z vsemi močmi hirajoče „Bralno društvo“, in tako postaviti zopet steber močan in debel strehi vašega resno pravega mišljenja. V zavetje naj nam bode potem dobro služila trdno podprta streha proti hudemu, vsestranskemu napadu vnanjega sovraga.

Zdaj v največjo čast srebrne poroke Njiju Velikanstev presvitlega cesarja in cesarice podajte gospodje in možaki pogumno roko svoji majki Sloveniji, ter jo krepko podpirajte s klicom: Živela presvitla car in carinja!

Iz Velicth Zabelj pri Ajdovščini 25. aprila [Izv. dop.] — Vesvoljni narodov praznik 25letnice srebrne svatbe Njiju Velikanstev cesarja in cesarice je tudi tukajšnja občina dostojno in slovesno praznovala. Slavnostni spored bil je sledeči: 1. Dne 23. aprila opoldne uže odmeval je močni glas pokanja iz možnarjev na bližnjem griču pri „hrastih“, in kaj živo glasilo je lepo ubrano zvonjenje milodonečih zvonov v cerkvenem stolpu. — 2. Ob 5^{1/2} uri popoldne se je za sv. večer tudi mnogo streljalo. — 3. Zvečer ob 8. uri zanetili smo močan kres, vmes pa se je streljalo in streljalo, ter zažigalo raznih barv rakete do pozne ure v noč. — 4. Dne 24. t. m. v zori uže gremeli so zopet možnarji, da je bilo kaj; lepó zvonjenje je pa budilo in navduševalo vasčane k občnej svečanosti tega imenitnega dne. — 5. Mej 8. in 9. uro zjutraj sešla se je vsa šolska mladina v učilnični sobi, potem šla v lepo uvrstenej procesiji v cerkev. Ob 9. uri bila je slovesna sv. maša z zahvalno pesnijo in blagoslovom, katere se je tudi ostalo občinstvo udeležilo. Po dokončane sv. maši vrnila se je mladež zopet v šolo, kjer se jej je govorilo o pomenu te svečanosti. Končub so zapeli otroci še jedenkrat prav gineni: „Avstrijsko himno!“ — 6. Na večer tega dne, prižigalo se je zopet rakete in pa pokanje iz možnarjev bilo ni konca ni kraja. Odmev vsega tega streljanja je pa pravi izraz naše vedne slovenske udanosti Nj. Vel., v našem imenu izrekajoč: „Bog ohrani nam še mnogo let naša slavna jubila!“

Iz Krškega 27. aprila. [Izv. dop.] Lep je bil večer dne 23. t. m., ko smo praznovali tu na Krškem predpraznik srebrne poroke Njiju Velikanstev cesarja in cesarice. Okrajni šolski svet je glede na visoki pomen teh dni prijazno prepustil telovadnico, — veliko dvorano v tukajšnji meščanski šoli, da se je mogel slavnostni koncert tim lepše, tim veličastneje vršiti. — Občinstva se je ob napovedane uri natlačeno polno nabralo h koncertu, zastopani so bili vsi krogi prebivalstva od najodličnejše glave g. okrajnega glavarja Schöawetra do priprostega ratarja bližnje okolice. — Posebno mnogobrojno bil je navzočen krasni spol, in bila je zopet lepa prilika videti, kako tekmujejo te ljubke postave v toaletah, kako se je trudila sleherna, kolikor mogoče fino in elegantno nastopiti. — Koncert se je pričel z govorom državnega in deželnega poslanca, tukajšnjega župana g. Viljema Pfeiferja. Mešani zbor — 28 pevk in pevcev — pod vodstvom tukajšnjega občespoštovanega izvrstnega sodnika g. J. Vencaja je nastopil na oder in v polukrogu stal za govornikom, ki je bil ta večer posebno dobro pri glasu in je z znanim njemu lastnim patosom, — in nam se je zdelo, da je denes še s posebnim

navdušenjem ter živo prepričevalno besedo govoril. Mej govorom zadoneli so mnogokrat glasni „živio“ klici, in konec govora bil je vzlasti sijajen in efekten, kajti kakor hitro je govornik končal zadnje besede, intoniral je zbor slovensko cesarsko himno, katero je občinstvo stojé poslušalo, potem pa svoje občutke, svojo udanost do presvite dinastije z burnimi „živio“-klici izraževalo, da je bil istinito impozanten trenutek.

Za tem se je pel A. Nedvčdov zbor: „Mein Oesterreich“. Ta zbor nij lehak, a pel se je vendar s tako preciznostjo, da ne bi najostrejši kritik mogel kaj reči proti njemu. I to je zasluga našega pevovodje, ki je z redko potrpežljivostjo in skušeno roko mojstersko vodil vaje in s svojim mirnim pridobljivim ravnanjem pridobil si na mah pevce, da jim nij bilo nobedno ponavljanje preveč, nobena skušnja predolga. — Tretja točka bila je dr. B. Ipavčev krasni zbor: „Bodi zdrava domovina“. — Bariton solo je pel g. komisar Schwarz. Mož laške krvi, ima tudi laško grlo; pel je svojo nalogo tako izborno, da se je moral ta pesen ponavljati. O tenoristu g. Ivanu Jermanu mi nij treba mnogo govoriti. To je „krški slavček“, znan po vsej okolici daleč na okrog, pevec „come il faut“. — Četrta točka: Abtov „Ständchen“ se je simpatično sprejela, posebno pa se je obnesel v tem čveterospvu g. sodnik Vencajz, ki je s svojim mogočnim, čistim, na vse strani izšolanim glasom poslušalstvo kar očaral. — Na petem mestu bila je Thalbergova „La transiera“, fantazija iz opere. To pieco je svirala na glasoviru gospodičina Rožnikova. Kedor je slišal pri koncertih v velikih mestih prve umetnike in in umetnice na glasoviru, ta nekako se strahom čaka izida tako teškega komada, kakor je Thalbergova fantazija. A kako zadovoljno vzdihne človek, ako opazi kmalu početkom igre, da je ljubeznjiva igralka popolnem kos teške nalogi.

Po mojem prepričanju je bila ta točka jedna najboljših. Ne le uho poslušalcevo se je radovalo nad divnim igranjem, ampak tudi oko je uživalo svoje veselje, kajti gospica Rožnik je lepota, kakoršnih je malo, nij čuda torej, da nij bilo ni konca ni kraja rokoplesku ter živioklicem in dobroklicem. Ta eleganca v prednašbi, ta izborna tehnika, ta mir in impozantna spretnost v izraževanju posameznih mest, — to nij kaj vsakdanjega. — Naslednja točka, „Želje“, čveterospv dr. B. Ipavčev napravil je lep efekt. Gospici Ausenekovi sta znani kot vrlo dobri pevki in ker sta imeli tudi dobra sodelovatelja g. Jermana in g. Šušteršiča, zato je bil dober uspeh uže a priori zagotovljen. Hajdrihov zbor „Jadransko morje“ bil je mojstersko izpeljan. Škoda le, da ga pevci nijso hoteli ponavljati. Hullerjev mešani zbor „Der Sonntag“, kateremu je sledil še kratek nemški govor g. V. Pfeiferjev in na to nemška himna se je isto tako v občo zadovoljnost izvršil. — Pri tej priliki si ne morem kaj, da omenim posebno pohvalno sodelujočih gospij in gospodičin, katere so mnogo pripomogle k povelitlanju koncerta. Pozabiti tudi ne smem dekoraterja g. Kurenta. Ta mož ima pač tak okus, da si nij treba boljšega misliti. Dvorana kakor jo je on za ta slavnostni koncert okinčal, dela mu čast, da sme biti ponosen. — Sploh je bil ta večer tak, da bode ostal slehernemu v spominu.

Po končanejšolske slovesnosti dne 24. t. m. zbrali so se zastopniki tukajšnje občine k iz-

vanrednej seji v velikej šolske dvorani, ter enoglasno sklenili in odposlali sledeča dva telegrama: 1. Telegram na [g. cesarjevega] namestnika vit. Kallino v Ljubljani: Občinski zastopniki Krškega mesta in okolice ponavljajo danes v imenu cele občine najiskrenejša čustva neomahljive zvestote in udanosti do presvitlega cesarja in presvitke cesarice s prošnjo, da blagovoli prečastiti gospod deželni predsednik ta čustva in preponižna voščila na najvišjem prestolu izraziti.

2. Telegram: Občinski zastop v Krškem je v današnji izvenrednej seji Vaše Visokorodje v polnem priznavanju pravičnega in previdnega vodstva naše deželne vlade in iskrene skibi za deželni blagor za častnega uda enoglasno imenoval, in prosi, da sme dobiti diplomno izročiti.

Tudi je uže županstvu došel odgovor, v katerem g. deželni predsednik sprejema častno meščanstvo.

Iz Logatec 25. aprila. [Izv. dopis.] Program našega „Bralnega društva s požarno stražo“ za slavnost cesarske srebrne svatbe, ki je bil v vašem cenjenem listu priobčen, se je razen male premembe redno pa sijajno izvršil in velikanska slavnost, kakoršne Logatec še nikdar videl nij, ostala nam bode v vednem spominu. Da se je pa slavnost tako velikansko izvršiti mogla, storil je le društveni odbor vse mogoče. — Komaj je nastopila nočna tema uže so bile hiše lepo razsvitljene, videli so se okusni slavaloki in ponosno so vibrale narodne in cesarske zastave na mnogih razsvitljenih poslopjih. Ko so pa kresovi po gričih pokazali svojo svetlobo, naznailo je tudi uže grmenje možnarjev začetek slavnosti. — Društvena požarna straža, ki se je v polnem številu (72 mož) baklade z lepimi lampijoni udeležila, stala je tudi uže v redu, enako tudi drugi udeleženci slavnosti. Vrhniška godba, lepo na novo uniformirana, začela je igrati, in spreved nad 50 parov broječ, spremljan od nebrojne množice, začel je premikati se mej pokanjem možnarjev v gornji Logatec, kjer je okrajno glavarstvo.

Pred poslopjem okrajnega glavarstva stopila je društvena požarna straža v red, godba igrala je cesarsko himno in užgala so se umetelna ognja. Po vsem tem je začela godba igrati in spreved premikati se nazaj v dolnji Logatec, kjer je bila primerna zabava za udeležence slavnosti. Drugi dan bila je slovesna sv. maša, katere se je zopet požarna straža v lepem številu udeležila. —ič.

Iz Opčin v tržaški okolici 26. apr. [Izviran dop.] Na predvečer cesarjevega dne je bilo pri nas slovesno zvonjenje in pokanje iz možnarjev. Razsvitljava dveh glavnih ulic. Popevanje cesarske himne in drugih narodnih pesni po razsvitljenih ulicah. Na vrhu pri „Obelisku“ velikansk kres, streljanje, užiganje umetelnih ognjev, kar je prouzročilo izredno veličasten in čaroben prizor, ko so se visoki plameni, raznobarvne visoko švigajoče puščice in ognjeni curki vsopadabljali in ponavljali v spodaj ležečem zrcalu, v lepej našej Adriji. Dne 24. slovesna sv. maša s „zahvalnico“ in „cesarsko himno“, katere se je udeležilo zraven občinskih načelnikov, javnih korporacij, šolske mladeži z učiteljskim osebjem, tudi lepo število imenitnejših posestnikov in množica prostega ljudstva. Po sv. maši šolar-ska veselica s petjem, dnevi primernimi deklamacijami in govori. Koncem je bila šolska

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

mladina obdarovana s pomerančami in jabelki. — Hvala in slava vsem tistim, ki so pripomogli k izvršitvi te lepe slovesnosti.

Ker imam uže pero v roci, naj še poročam, da s prvim majem se odpre tu na Opčinah brzojavna postaja.

Tržne cene

v Ljubljani 30. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 50 kr.; — reš 4 gld. 39 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 2 gld. 76 kr.; — ajda 4 gld. 23 kr.; — prosó 4 gld. 55 kr.; — koruza 4 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masl. kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 68 kr.; — špeh frišen — gl. 50 kr.; — špeh povojen — gl. 60 kr.; — jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedina kilogram 54 kr.; — teletnine 52 kr.; — svinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gld. 52 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 30. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

znotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. 45	kr.
znotni drž. dolg v srebru	65	90
zlati renta	77	40
1860 drž. posojilo	119	80
akcije narodne banke	807	—
reditne akcije	250	60
London	117	—
srebro	—	—
Napol.	9	35
U. kr. cekini	5	55
Državne marke	57	55

Circus Sidoli

na cesarja Josipovem trgu. (187)

V četrtek dne 1. maja ob 1¹/₂ 8. zvečer:

nepreklicljivo

zadnja predstava v slovo
na korist vodje T. Sidolija.

Ob ločitvi iz priljubljene Ljubljane kličemo srčni
zdravstvujte!

Vodja cirkusa

T. Sidoli in družba.

Razprodaja

zaloge klobukov

iz Voltmanove konkurzne mase, na kongresnem trgu št. 7. (186—1)

Služba doktorja zdravilstva

s 500 gold. letne plače v Šmariji pri Jelšah, v prijaznem trgu na slovenskem Štajerskem, s sedežem c. k. okrajne sodnije in davkarije, več različnih obrtnikov, s 5000 prebivalci v fari, in 22.000 v okrajji, se s tem razpisuje. (176—2)

Prosilci, slovenskega jezika zmožni, naj blagovole svoje prošnje v 4 tednih pri okrajnem zastopništvu šmarijskem (Bezirksvertretung St. Marein bei Cilli) uložiti.

Baril v Ljubljani.
28. aprila: Jaruj Jakop, delavec, 61 let, vsled jetike. — Franje Kamnar, ubožec, 67 let, v trnovskih ulicah št. 15, vsled krvotoka.
Vulci.
30. aprila:
Pi Stonni: Pruhancer iz Dunaja. — Bigler iz Celja. — Glucklich iz Gradača.
Pi Malicu: Teller iz Dunaja. — Bogy iz Trsta. — Lustig iz Dunaja. — Martin iz Gradača. — Bohatsch, Tewe iz Dunaja.

Mesto občinskega služabnika

s 24 gold. mesečne plače je pri občinskem uradu v Kranju izprazneno. Prošnje in dokazi dozdajnega službovanja naj se do 15. maja t. l. pošljejo občinskemu odboru.

Mestno županstvo v Kranju,

dne 26. aprila 1879. (181—2)

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tavčarjevi hiši. (108—8)

Najsijajnejši uspeh zagotavljam. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4¹/₂ kr.

Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
MYELSINGER & SÖHNE WIEN.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkeji ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Slovenske knjige.

Pri uredništvu „Slovenskega Naroda“ se doté in na pismeno željo tudi proti poštenu povzetju pošiljajo naročevalcem sledeče slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Zahvala in priporočilo.

Dolžnost mi je, da se svojim p. n. gostom za mnogobrojno pohajevanje in častno zaupanje, katero se mi je izkazovalo mej časom mojega poslovanja v gostilni

„pri lipi“ v Ljubljani,

pred svojim odhodom iz Ljubljane najiskrenejše s tem zahvaljujem javno, ter prosim, naj bi se s tako ljubeznjivostjo osrečil tudi moj naslednik v poslovanju, oziroma brat Karel Simon. S spoštovanjem

Jurij Simon.

Priložno usojam se p. n. občinstvu udano javljati, da sem z dnem 1. maja prevzel

gostilno „pri lipi“ v Ljubljani,

ter da se bodem marljivo trudil svoje p. n. goste popolnoma zadovoljiti z okusnimi jedili in dobro (Kozlerjevo carsko pivo) pijačo. Ob enem prosim, óno zaupanje, katero se je izkazovalo mojemu predniku v poslovanju, oziroma bratu, naj bi se izkazovalo tudi meni. Udano

(188)

Karel Simon.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.